

3. søndag
efter
trinitatis

Af Kai Kjær-Hansen,
teol.dr. og konsulent i
Den Danske
Israelmission

Frelse for fortabte

Luk. 15,1-10: Alle toldere og syndere holdt sig nær til Jesus for at høre ham, og farisæerne og de skriftkloge gav ondt af sig og sagde: »Denne mand tager imod syndere og spiser sammen med dem.« Men han fortalte dem denne lignelse: »Hvis en af jer har hundrede får og mister et af dem, lader han så ikke de nioghalvfems blive i ødemarken og går ud efter det, han har mistet, indtil han finder

det? Og når han har fundet det, lægger han det glad på sine skuldre, og når han kommer hjem, kalder han sine venner og naboer sammen og siger til dem: Glæd jer med mig, for jeg har fundet det får, jeg havde mistet. Jeg siger jer: Sådan bliver der større glæde i himlen over én synder, der omvender sig, en over nioghalvfems retfærdige, som ikke har brug for omvendelse.

Eller hvis en kvinde har ti drakmer og taber én af dem, tænder hun så ikke et lys og fejer i huset og leder ivrigt, lige til hun finder den? Og når hun har fundet den, kalder hun sine venner og nabokunder sammen og siger: Glæd jer med mig, for jeg har fundet den drakme, jeg havde tabt. Sådan, siger jeg jer, bliver der glæde hos Guds engle over én synder, som omvender sig.«

Kære farisæere!

Glæden er stor hos os mennesker, når vi finder småting, som vi har mistet. Glæden er endnu større, når vi finder store ting, vi har mistet. Sådan er det også med Gud og hos Guds engle. Når én synder omvender sig, er der glæde i himlen. En synder er nemlig noget stort!

Omvendelse, som er et ud af flere temaer i de to små lignelser om fåret, der blev mistet, og mønten, der blev tabt, er forholdsvis let at tegne et omrids af. Det er næsten for let, for omvendelse er at lade sig finde eller blive fundet. Så enkelt er det. Og det er i den forbindelse, der tales om glæden i himlen. Det er naturligvis vigtigt at få med. I modsat fald maltrakterer man hele pointen. At der er syndere på jorden, jubler man nu ikke over i himlen. I Bibelen fremkalder synd Guds vrede. Men glæden er stor i himlen, når syndere lader sig finde.

Og hermed burde farisæere og skriftkloge til alle tider have fået noget at tænke på. Gennem Det Nye Testamente og kirkens forkyndelse har vi lært at stille os på syndernes side. Og afvise det negative begreb, vi kalder »farisæisme«. Eller lade »farisæisme« være noget, der eksklusivt er forbeholdt jøder. Men det er nu en alt for let og use-

riøs måde at klare disse sager på. Når det kommer til stykket, er »farisæisme« som levende virkelighed i dag kun noget, som angår os kristne. Det er et problem for kirken og for os kristne, som »mener noget med det«. Det er selvfølgelig et postulat. Men hvorfor ikke vove det? De fleste af os vil få mest ud af disse to lignelser, hvis vi i udgangspunktet tør identificere os med de farisæere og skriftkloge, som Jesus i sin samtid fortalte lignelserne for- og kritiserede.

De havde givet ondt af sig, fordi Jesus havde måltidsfællesskab med toldere og syndere. Det var ikke en lille eller ligeegyldig sag. Dermed havde han vist, at han mente det, når han sagde, at han var kommet for at frelse det fortabte. Og når han i sit forsvar for sin omgang og venskab med syndere fortæller disse lignelser, ligger det hele tiden i baggrunden: Som jeg gør, sådan burde I også gøre!

Ja, der ligger måske allerede en brod mod farisæerne i Jesu indledende ord: »Hvis en af jer har hundrede får...« Spørgsmålet er nemlig, om farisæerne kunne andet end opfatte dette enten som en meget hypotetisk mulighed eller som en ligefrem uforskammethed mod dem fra Jesu side, at de skulle være

hyrder. I det store og hele var hyrder en socialt set foragtet gruppe. Hvad der end måtte være af positive associationer om begrebet »hyrder« i farisæernes hoved - hentet fra profeternes bøger - var virkeligheden dog den, at hyrder som regel havde et meget negativt omdømme. De undså sig ikke for at lade deres hjord græse på en andens ejendom.

Hvor om alting er, så fortæller Jesus lignelsen om det mistede får til farisæerne og de skriftkloge. Hyrden i lignelsen gøres ansvarlig for, at det ene ud af den store flok på hundrede får mistes. Ingen undskyldende forklaringer dur her, selv om flokken var kæmpestor og langt overgik, hvad almindelige hyrder havde ansvaret for. Han efterlader de nioghalvfems i ødemarken og bliver ved med at lede, til han finder det mistede får.

Så langt så godt. Men hermed er hyrdens opgave ikke fuldført. Hyrden tæver ikke fåret som straf, når det er blevet fundet, men lægger det tværtimod på sine skuldre. Endda glad! Dermed viser han det omsorg. Nu skal det hjælpes til at komme sig. Og han bærer det tilbage til fårefolden. Og så skal der festes med naboerne. »Jeg har fundet det får, jeg havde mistet.«

Kære farisæere: Det menneske,

der uforskyldt eller selvforskyldt har mistet fællesskab med andre, det menneske restitueres i fællesskabet, når det bliver fundet. Det var det, I skulle gøre sammen med mig i stedet for at give ondt af jer, når jeg forkynder godt nyt for syndere. I skulle gå ud og opsøge det fortabte og vise dem Guds kærlighed og omsorg!

Hvad der blev af de nioghalvfems får i ødemarken? I lignelsen fortæller der intet om, at de kom hjem til fårefolden. Det er vist bedst at forstå Jesu opsummerende ord om de nioghalvfems »retfærdige« som udtryk for ironi. Lignelsen lægger op til, at alle har brug for en hyrde.

Og sammen med lignelsen om kvinden med den mistede mønt fortæller lignelsen om det mistede får om den himmelske glæde, når det meget fortabte lader sig finde. Faren for den kristne kirke er, at vi uden at ville det bliver årsag til, at glæden i himlen nedtones, fordi vi ikke vil have snavsede fingre ved at opsøge de fortabte.

Fri os fra en kirke, der af ren ængstelse for at blive misforstået eller få snavsede fingre lader syndere i stikken.